

Saarde Sõnumid

Nr.9 (69) Neljapäev, 30. november 2006

Hind 5 kr.

Tähistati uue Saarde valla 1. sünnipäeva

20. oktoobril kella kuue ajal oli klubi juba signat-saginat täis. Peo alguseni oli jäänud üks tund.

See tunnikene kulus märkamatult - uudistati vastremonditud saali, imetleti kaunitult seatud ja kaunistatud peolaudu. Nii mõnigi maiasmokk limpsas keelt, nähes kahte suurt Saarde valla lipu ja vapiga kaunistatud torti. Siin-seal vilksatas mõni rahvariieles näitsik.

Kell 19.00 kõlas avasignaal. Saarde valla 1. sünnipäevapidu oli alanud. Tervitused ja õnnitlused Saarde vallavanemalt Kalle Songalt ja volikogu esimehelt Väino Lillelt, järgnes taidlejate kontsert, kus astusid üles kõik klubi taidlejad, muusikakooli lapsed, võimlemisklubi GITHA, akrobaadid Günter ja Helina. Külalisesinejana astus üles Pärnu noorteansambel GREIP.

Kontserdi vaheajal sai igaüks maitsta torti (väga hea oli!), tassi kohvi ja pokaali vahuveini ning pidu jätkus jalakeerutusega Pärnu Jõelaevastiku Bandi pilli järgi.

Siis veel üks ilus üllatus - tantsutrupp LANCY, kelle esinemine lõpes elevust tekitava kankaaniga.

Kesköö ja ilutulestik ja 400 peokülalist jätkasid rõõmsalt tantsupõrandal.

Kell viis hommikul lahkusid viimased külalised kindla lubadusega järgmisel aastal samal ajal uuesti kohtuda.

Ilus sünnipäevapidu oli!

Maret RÄÄSTAS

OÜ Saarde Kommunaali uus juhataja

Alates 08. novembrist 2006 töötab Saarde Kommunaal OÜ juhatajana Piret Koorep. Kõikide kommunaalprobleemidega: vesi, kanalisatsioon, lehtede vedu, õpilasringi busside liikumine jne. saate pöörduda tema poole. Kommunaali kontor asub Saarde Vallavalitsusega ühes majas aadressil Nõmme tn. 22 II korrusel. Sissekäik päästeametipoolsest uksest.

Telefonid 44 90 165, 44 91 161 ja 53 48 91 79.

Andres KUKK

Vanapaberi ja paberpakendi konteinerid tulemas

MTÜ Eesti Pakendiringlus paigaldab lähiajal valda kolm konteinerit vanapaberi ja paberpakendi jäätmete kogumiseks. Ära vedu hakkab tegema Cleanaway AS. Kokkuleppel vallaga paigutatakse 0,6 m³ suurused konteinerid alljärgnevalt: 1. Kilingi-Nõmme kesklinna parklasse ümmarguste klaasikonteinerite juurde; 2. Tali keskusesse olemasoleva segapakendi konteineri juurde; 3. Tihemetsa korruselamute ja poolelioleva lasteaia vahel asuva segapakendi konteineri juurde. Konteinerid tähistatakse vastava märgisega, mille järgi need ära tunnete.

Konteinerisse võib panna vanapaberit (ajalehed, ajakirjad, klantspaberil reklaamid ja kataloogid, muud trükised) ja paberist või papist pakendijäätmeid (kastid, karbid, kotid jm, ka lainepapist). Suured kastid tuleb kindlasti lahti lõhkuda ja kokku lapata, et liiga palju ruumi ei võtaks. Materjal ei tohi olla märg ega toidujäätmetega määrdunud. Sellesse konteinerisse ei tohi panna kilest, metallist, plastist või muust materjalist pakendeid ega muid olmejäätmeid, siis ei saa seda paberpakendina tasuta üle anda ja vald peab ka veo kinni maksma. Konteinerite rendi tasub vald. Jäätmevedu toimub taaskasutus-organisatsiooni kulul, elanikele on see tasuta. Ära vedu toimub kord kuus.

Teisi pakendikonteinerid kasutage ikka ka innukalt. Praegu on kõik meie pakendikonteinerid mõeldud segapakendi kogumiseks, see tähendab, et ümmarguse avaga suurde konteinerisse võib panna nii klaasist, metallist kui plastikust pudeleid, purke, topse jm pakendeid läbisegi. Siit veetakse nad sorteerimisliinile, kus lüüakse lahku erinevast materjalist jäätmed. Nii toimub see kuni vastava korralduseni, sest veoettevõtte ei saa nii väikeste koguste pärast korraldada eraldi veoringe erinevatest materjalidest jäätmetele. Edaspidi see olukord kindlasti muutub.

Tungiv palve on, et keegi pahatahtlikult ei sokutaks pakendikonteinerisse olmejäätmeid, mida kuidagi pakendiks ei saa nimetada. Tilk tõrva meepütis rikub ju kogu sisu!

Eesi KOLLA

Tali noored tegid omale toa

Sai teoks üks väike mõte, mis tekkis septembri alguses üht tühja ruumi vaadates. Küssisin noortelt, mis nad arvavad, kui teeks sinna noortetoa. 10 minuti pärast olid poisid tagasi ja tahtsid kohe remontima hakata.

Edasi käis kõik väga kiiresti - Saarde vallavalitsusele mõte meeldis ja Noortetoa jaoks eraldati 20 000 krooni.

Septembris läks remont lahti. Toa tegid valmis Tali lapsed ise. Ainult pörandat ei riskinud me ise panna, selleks tuli appi Ardi Lumijõe, kelle tütreid ka usinasti toa kallal vaeva nägid. Remonti tegime õhtuti ja tingimus oli, et enne Seltsimajja tulekut peavad olema koolitööd tehtud.

Laste huvi toa vastu oli üllatus nii allakirjutanule, õpetajatele kui lapsevanematele. Töodes osales lapsi - noori vanuses 5-20 aastat. Ühel õhtul oli tööhoos korraga 22 last!

Tublimad, kes pea igal õhtul tööl käisid: Tarvo Akman, Carol ja Roland Laasma, Toomas Sepp, Alan Lainela, Villu Jürisoo, Jaanika ja Rivo Pettai, Kadi ja Andre Auväärt, Jane-Ly Jõgiste, Barby ja Birgit Lumijõe. Oktoobris sai teoks pidulik Noor-

Tublid Tali noored.

tetoa avamine, kuhu olid kutsutud abivallavanem Andres Kukkk, kultuuri- ja spordinõunik Avo Turusk, politsei esindajad, õpetajad, lapsevanemad ja sõbrad-tuttavad.

Pärast avakõnesid lõikasid lindi läbi Noortetoa tuline toetaja Avo Turusk ja Rivo Pettai, kes on toa valmimisega kõvasti vaeva näinud.

Avamine jätkus diskoga ja maiustada sai tüdrukute kaetud pidulaua taga.

Noortetuba ei ole ainult soe loogemise koht - siin saab lauamänge mängida, muusikat kuulata, teeme-

teemaõhtuid ja ühiseid filmivaatamisi.

Iga kuu on plaanis infopäevad noorte valitud teemadel. Esimene infopäev toimub 17. novembril ja külla on kutsutud politsei.

Toa külastatavus on oodatust suurem. Seni on keskmine arv külastusvihikus 32 last.

Noortetuba on avatud esmaspäevast-neljapäevani 16.00-20.00.

Maarika KIVISELG

Saarde vallavolikogu istungil

18. oktoobri istungist võttis 19-st vallavolikogu liikmest osa 18. Need olid: Erli Aasamets, Ago Jürgenson, Kalju Jürisoo, Peep Kaljuste, Erki Kangur, Olev Kolt'in, Evi Lapp, Agu Leivits, Väino Lill, Aarne Link, Aleksander Lind, Aita Matson, Peep Paimre, Karl Ruukel, Elvi Sikk, Hugo Tomson, Avo Turusk, Rein Volt.

Puudus Aleksander Vilinurm. Istungil osalesid ka vallavanem Kalle Song, pearaamatupidaja Anne Saar ja peamaakorraldaja Tiiu Karu.

Päevakorrapunkt nr 1. **Saarde valla 2006. a. lisaelarve teine lugemine ja vastuvõtmine.**

Ettekandega esines eelarvekomisjoni esimees Peep Kaljuste. Täiendusi tegi vallavanem Kalle Song.

Küsimusi esitasid Kalju Jürisoo, Aita Matson.

18 poolthäälega (vastu ega erapooletuid ei olnud) otsustati:

1.1. Lugada Saarde Valla 2006. a. lisaelarve teine lugemine lõpetatuseks.

1.2. Võtta vastu vallavolikogu määrus nr. 29 „Saarde valla 2006. a. lisaelarve kinnitamine” (vt. dokumendiregistrist).

Päevakorrapunkt nr 2. **Saarde Valla Elutöö preemia, Aastapremia, Aasta Noore preemia, Tänukirja kandidaatide kinnitamine.**

Ettekandega esines volikogu esi-

mees Väino Lill.

Enne tunnustatute valimist oli vajalik kokku leppida, mitu preemiat välja antakse.

Aita Matson tegi ettepaneku välja anda üks Elutöö preemia, üks Aastapremia, üks Aasta Noore preemia. Tänukirja neile, kes saavutavad hääletamisel lihthääletenamuse.

Sõna võtsid: Elvi Sikk, Kalju Jürisoo, Erli Aasamets, Peep Kaljuste, Agu Leivits.

Tutvustati kandidaate. Väino Lill tegi ettepaneku moodustada hääletugemise komisjon koosseisus: Agu Leivits, Elvi Sikk, Rein Volt.

Vaheaeg 10 minutit. Ettekandega esines hääletugemise komisjoni esimees Rein Volt.

18 poolthäälega (vastu ega erapooletuid ei olnud) kinnitati hääletugemise komisjoni protokoll ning võeti vastu vallavolikogu otsus nr. 63 „Saarde Valla tunnustuse omistamine”.

Otsustati: 1. Anda Saarde Valla Aukodaniku nimetus (Elutöö preemia) ASTA SUSS'ile.

2. Anda Saarde Valla Aastapremia LY KUNINGAS'ele.

3. Anda Saarde Valla Aasta Noore preemia KILINGI-NÕMME GÜMNAASIUMI RAHVATANTSU RÜHM'ale.

4. Anda Saarde Valla Tänukirjad:

4.1. Kilingi-Nõmme Majandusühistule,

4.2. Helika Jürgensonile,

4.3. Risto Vainlole,

4.4. Saima Tõigastile.

5. Otsus jõustub teatavakstegeemisest.

Päevakorrapunkt nr 3. **Vallavalitsuse liikme vabastamine ametist.**

Volikogu esimees Väino Lill luges ette vallavalitsuse liikme Tarmo Kulu avalduse.

17 poolthäälega (1 erapooletu) võeti vastu vallavolikogu otsus nr. 64 „Vallavalitsuse liikme vabastamine ametist”.

Saarde Vallavolikogu otsustas: 1. Vabastada Saarde Vallavalitsuse liikme ametist TARMO KULU. 2. Saarde Vallavalitsuse liikme Tarmo Kulu viimane tööpäev oli 12. oktoober 2006. a.

3. Maksta töötasu kuni 12. oktoobrini 2006. a (ka).

4. Käesoleva otsuse peale võib esitada Saarde Vallavolikogule vaide „Haldusmenetluse seaduses” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teadasaamise päevast või esitada kaebuse Pärnu Halduskohtule „Halduskohtumenetluse seadustikus” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegeemisest.

Järgneb lk. 2.

Saarde vallavolikogu istungil

Algus lk. 1.

Päevakorrapunkt nr 4. Asustusjaotuse muutmise taotlemine.

Ettekandega esines peamaakorraldaja Tiiu Karu.

17 poolthäälega (1 ei hääletanud) võeti vastu vallavolikogu otsus nr. 65 „Asustusjaotuse muutmise taotlemine”.

Saarde Vallavolikogu otsustas:

1. Esitada Pärnu maavane male taotlus Pärnu maakonna Saarde valla Kanaküla küla asustusjaotuse muutmiseks kaheks eraldi asustusüksuseks alljärgnevalt:

1.1. Kanaküla küla, pindalaga 106,2 km²,

1.2. Oissaare küla, pindalaga 14,7 km².

2. Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Saarde Vallavolikogule „Haldusmenetluse seaduses” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama või esitada kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale „Halduskohtumenetluse seadustikus” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

Päevakorrapunkt nr 5. Järve külastusala detailplaneeringu algatamine.

Ettekandega esines peamaakorraldaja Tiiu Karu.

Sõna võttis Agu Leivits: võib-olla tuleb teha teemaplaneering. Kuna Häädemeeste Vallavalitsus on algatanud detailplaneeringu, lähtume sellest.

14 poolthäälega (3 ei hääletanud, 1 oli erapooletu) võeti vastu vallavolikogu otsus nr. 66 „Järve külastusala detailplaneeringu algatamine”.

Saarde Vallavolikogu otsustas:

1. Algatada detailplaneering Saarde vallas Reinu külas asuvalle Järve külastusala maaüksusele (pindala ligikaudu 232 ha, sellest 94 ha erakinnistud).

2. Detailplaneeringu eesmärk on maaüksus(t)e sihtotstarbe määramine, katastriüksus(t)e moodustamine, maaüksus(t)e kasutustingimuste ja ehitusõiguse määramine, liikluskorralduse määramine, haljastuse ja tehnovõrkude lahendamine.

3. Tühistada Saarde Vallavolikogu 13.09.2006.a. otsus nr. 59 „Järve külastusala detailplaneeringu koostamiseks loa andmine”.

4. Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Saarde Vallavolikogule „Haldusmenetluse seaduses” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama või esitada kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale „Halduskohtumenetluse seadustikus” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

5. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Päevakorrapunkt nr 6. Matsi külastusala detailplaneeringu algatamine.

Ettekandega esines peamaakorraldaja Tiiu Karu.

14 poolthäälega (3 ei hääletanud, 1 oli erapooletu) võeti vastu vallavolikogu otsus nr. 67 „Matsi külastusala detailplaneeringu algatamine”.

Saarde Vallavolikogu otsustas:

1. Algatada detailplaneering Saarde vallas Lanksaare külas asuvalle Matsi külastusala maaüksusele (pindala ligikaudu 240 ha, sellest 6 ha erakinnistud).

2. Detailplaneeringu eesmärk on maaüksus(t)e sihtotstarbe määramine, katastriüksus(t)e moodustamine, maaüksus(t)e kasutustingimuste ja ehitusõiguse määramine, liikluskorralduse määramine, haljastuse ja tehnovõrkude lahendamine.

3. Tühistada Saarde Vallavolikogu 13.09.2006.a. otsus nr. 60 „Matsi külastusala detailplaneeringu koostamiseks loa andmine”.

4. Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Saarde Vallavolikogule „Haldusmenetluse seaduses” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama või esitada kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale „Halduskohtumenetluse seadustikus” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

Päevakorrapunkt nr 7. Kitsas tn 2 krundi detailplaneeringu algatamine.

Ettekandega esines peamaakorraldaja Tiiu Karu.

13 poolthäälega (2 ei hääletanud, 3 olid erapooletud) võeti vastu vallavolikogu otsus nr. 68 „Detailplaneeringu algatamine”.

Saarde Vallavolikogu otsustas:

1. Algatada detailplaneering Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas, Kitsas tn 2 krundi ja selle lähiumbruse maa-aladel.

2. Detailplaneeringu eesmärk on krundipiiride määramine, maa sihtotstarbe määramine, kruntide ehitusõiguse määramine, liikluskorralduse määramine, haljastuse ja tehnovõrkude lahendamine.

3. Anda detailplaneeringu koostamise ja finantseerimise õigus Saarde Vallavalitsusele.

4. Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Saarde Vallavolikogule „Haldusmenetluse seaduses” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama või esitada kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale „Halduskohtumenetluse seadustikus” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

5. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Päevakorrapunkt nr 8. Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine.

Ettekandega esines peamaakorraldaja Tiiu Karu.

Sõna võttis Agu Leivits: kuna nii Järve kui ka Matsi külastusala asuvad looduskaitsealadel, on keskkonnamõju strateegiline hindamine kohustuslik.

16 poolthäälega (2 ei hääletanud) võeti vastu vallavolikogu otsus nr. 69

„Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine”.

Saarde Vallavolikogu otsustas:

1. Algatada Saarde Vallavolikogu 18.10.2006. a. otsusega nr. 66 algatatud Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine eesmärgiga arvestada keskkonnakaalutlusi Järve külastusala detailplaneeringu koostamisel ja kehtestamisel ning tagada keskkonnakaitse ja säästva arengu meetmete rakendamine valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamisel.

2. Järve külastusala detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatata ja kehtestata on Saarde Vallavolikogu ning koostamise korraldaja on Saarde Vallavalitsus.

3. Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilist hindamist koostab Häädemeeste Vallavalitsus.

4. Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega ja Järve külastusala detailplaneeringu algatamise otsusega on võimalik tutvuda Saarde Vallavalitsuses (Nõmme tn. 22, Kilingi-Nõmme linn, 86304, Pärnumaa, tel. 449 0135, info@saarde.ee).

5. Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Saarde Vallavolikogule „Haldusmenetluse seaduses” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama või esitada kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale „Halduskohtumenetluse seadustikus” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

5. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Päevakorrapunkt nr 9. Matsi külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine.

Ettekandega esines peamaakorraldaja Tiiu Karu.

16 poolthäälega (2 ei hääletanud) võeti vastu vallavolikogu otsus nr. 70 „Matsi külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine”.

Saarde Vallavolikogu otsustas:

1. Algatada Saarde Vallavolikogu 18.10.2006. a. otsusega nr. 67 algatatud Matsi külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine eesmärgiga arvestada keskkonnakaalutlusi Matsi külastusala detailplaneeringu koostamisel ja kehtestamisel ning tagada keskkonnakaitse ja säästva arengu meetmete rakendamine valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamisel.

2. Matsi külastusala detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatata ja kehtestata on Saarde Vallavolikogu ning koostamise korraldaja on Saarde Vallavalitsus.

3. Matsi külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilist hindamist koostab Häädemeeste Vallavalitsus.

4. Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega ja Matsi külastusala detailplaneeringu algatamise otsusega on võimalik tutvuda Saarde Vallavalitsuses (Nõmme tn. 22, Kilingi-Nõmme linn, 86304, Pärnumaa, tel. 449 0135, info@saarde.ee).

5. Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Saarde Vallavolikogule „Haldusmenetluse seaduses” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama või esitada kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale „Halduskohtumenetluse seadustikus” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

Päevakorrapunkt nr 10. Nõusoleku andmine Uuekoka kinnistu jagamiseks.

Ettekandega esines peamaakorraldaja Tiiu Karu.

15 poolthäälega (2 ei hääletanud, 1 oli erapooletu) võeti vastu vallavolikogu otsus nr. 71 „Nõusoleku andmine Uuekoka kinnistu jagamiseks”.

Saarde Vallavolikogu otsustas:

1. Anda nõusolek Uuekoka kinnistu (Väljaküla ja Sigaste küla; Saarde vald, Pärnumaa) jagamiseks kolmeks eraldi katastriüksuseks.

2. Määrata jagamise tulemusena tekkivate uute katastriüksuste nimed ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

2.1. Kokamaa katastriüksus (71101:001:0261) Väljaküla külas, pindalaga 26,8 ha; maaüksuse sihtotstarve - 100% maatulundusmaa.

2.2. Uuekoka katastriüksus (71101:001:0262) Väljaküla külas, pindalaga 32,1 ha; maaüksuse sihtotstarve - 100% maatulundusmaa.

2.3. Kokalaane katastriüksus (71101:001:0263) Sigaste külas, pindalaga 17,4 ha; maaüksuse sihtotstarve - 100% maatulundusmaa.

3. Käesoleva otsuse peale võib esitada Saarde Vallavo-

likogule vaide „Haldusmenetluse seaduses” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teadasaamise päevast või esitada kaebuse Pärnu Halduskohtule „Halduskohtumenetluse seadustikus” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

4. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Päevakorrapunkt nr 11. Nõusoleku andmine Lahkme katastriüksuse jagamiseks.

Ettekandega esines peamaakorraldaja Tiiu Karu.

16 poolthäälega (2 ei hääletata) võeti vastu vallavolikogu otsus nr. 72

„Nõusoleku andmine Lahkme katastriüksuse jagamiseks”.

Saarde Vallavolikogu otsustas:

1. Anda nõusolek Lahkme k a t a s t r i ü k s u s e (71101:006:0285), asukohaga Väljaküla küla, Saarde vald, Pärnumaa, jagamiseks alljärgnevalt:

1.1. Rattatee 1 katastriüksus, maa sihtotstarve - 100% transpordimaa.

1.2. Lahkme 1 katastriüksus, maa sihtotstarve - 100% maatulundusmaa.

2. Käesoleva otsuse peale võib esitada Saarde Vallavolikogule „Haldusmenetluse seaduses” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teadasaamise päevast või esitada kaebuse Pärnu Halduskohtule „Halduskohtumenetluse seadustikus” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

Päevakorrapunkt nr 12. Nõusoleku andmine Vainula katastriüksuse jagamiseks.

Ettekandega esines peamaakorraldaja Tiiu Karu.

16 poolthäälega (2 ei hääletanud) võeti vastu vallavolikogu otsus nr. 73

„Nõusoleku andmine Vainula katastriüksuse jagamiseks”.

Saarde Vallavolikogu otsustas:

1. Anda nõusolek Vainula k a t a s t r i ü k s u s e (78201:003:0003), asukohaga Tali küla, Saarde vald, Pärnumaa, jagamiseks alljärgnevalt:

1.1. Kuti katastriüksus, maa sihtotstarve - 100% maatulundusmaa.

1.2. Vainula katastriüksus, maa sihtotstarve - 100% elamumaa.

1.3. Vainula 2 katastriüksus, maa sihtotstarve - 100% elamumaa.

1.4. Loigutee 1 katastriüksus, maa sihtotstarve - 100% transpordimaa.

1.5. Loigutee 2 katastriüksus, maa sihtotstarve - 100% transpordimaa.

2. Käesoleva otsuse peale võib esitada Saarde Vallavolikogule vaide „Haldusmenetluse seaduses” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teadasaamise päevast

või esitada kaebuse Pärnu Halduskohtule „Halduskohtumenetluse seadustikus” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

3. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Päevakorrapunkt nr 13. Magasiida katastriüksuse sihtotstarbe osaline muutmise.

Ettekandega esines peamaakorraldaja Tiiu Karu.

16 poolthäälega (1 ei hääletanud, 1 oli erapooletu) võeti vastu vallavolikogu otsus nr. 74 „Magasiida katastriüksuse sihtotstarbe osaline muutmise”.

Saarde Vallavolikogu otsustas:

1. Muuta Magasiida k a t a s t r i ü k s u s e (71102:002:0208), asukohaga Saarde küla, Saarde vald, Pärnumaa, sihtotstarve (100% tootmismaa).

2. Määrata eelpoolnimetatud katastriüksuse uueks sihtotstarbeks elamumaa 50%, tootmismaa 50%.

3. Käesoleva otsuse peale võib esitada Saarde Vallavolikogule vaide „Haldusmenetluse seaduses” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teadasaamise päevast või esitada kaebuse Pärnu Halduskohtule „Halduskohtumenetluse seadustikus” sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

Päevakorrapunkt nr 14. Matsi-Tõrga maa-ala põllumajandusliku maakasutuse lepingu sõlmimine.

Ettekandega esines peamaakorraldaja Tiiu Karu.

Kuna Vabariigi Valitsuse 17.08.2006.a. määrusega nr. 188 on tunnustatud kehtetuks Vabariigi Valitsuse 15. 02. 1993. a. määrus nr. 48 „Põllumajandusliku maakasutuse kohta”, ei saa anda põllumajandusmaid ajutisse kasutusse.

Sõna võtsid Väino Lill, Agu Leivits.

17 poolthäälega (1 ei hääletanud) saadeti avalduse esitanutele vastuskiri, et põllumajandusmaid ajutisse kasutusse enam ei anta.

Päevakorrapunkt nr 15. Informatsioon ja küsimuste vastamine.

Vallavanem Kalle Song rääkis Pärnu tn. 62 päevakeskuse remont-töödest. Tulevad ka ruumid noortele.

Küsimusi esitasid: Elvi Sikk - tänavavalgustuse kohta.

Vastas vallavanem Kalle Song – igal nädalal reguleeritakse aega pikemaks.

Kalju Jürisoo - töösuhe hr. Laidoneriga, Saarde Kommunaal peab tööle hakkama.

Vallavanem Kalle Song – praegu on hr. Laidoner haiguslehel.

Aleksander Lind - inimesed ei ole rahul bussijaamaga, see on räpane ja pime.

Vallavanem Kalle Song-elekter lülitatakse tagasi.

Korraldatud olmejäätmevedu Saarde vallas

Vastavalt Jäätmeseadusele viidi Saarde vallas läbi avalik konkurss ettevõtte leidmiseks, kellele anda korraldatud olmejäätmeveo ainuõigus meie vallas. Konkursil tegid pakkumise kaks suurt ettevõtet - AS Cleanaway ja AS Ragn-Sells. Pakkumised avati 20. oktoobril ja nende edukuse hindamine toimus 8. novembril. Komisjon võrdles pakkumisi ja arutles põhjalikult, keda tunnistada võitjaks. Konkursi korraldamine ja pakkumiste hindamine on reglementeeritud Vabariigi Valitsuse ja meie valla vastavate määrustega. Vaagida tuli nii pakkumise teinud ettevõtete kvalifikatsiooni kui esitatud dokumentide korrigeeritud. Need olid mõlemal ettevõttel ühtmoodi head. Edukaks pakkumiseks ehk võitjaks tuli tunnustada see, kumb tegi soodsama pakkumise, st pakub teenust odavam hinnaga.

Selgus, et parima pakkumise tegi AS Cleanaway. Tema pakkumine tunnustati edukaks, temale annab vallavalitsus olmejäätmete veoks ainuõiguse järgmiseks kolmeks aastaks ning sõlmib vastava lepingu. Iga otsuse jõustumiseks ja vaidlustamiseks on ette nähtud teatud aeg, seetõttu saab vald teha otsuseid sammhaaval. Korraldatud jäätmeveo alguskuupäev sõltub eelkõige sellest, kui ruttu suudab ettevõtte vastava jäätmeveo hankida. Kui kõik läheb ladesalt ja keegi meie konkursi ei vaidlusta ning AS Cleanaway vajaliku loa selleks ajaks kätte saab, siis alustame korraldatud jäätmeveoga 1. jaanuaril 2007. a.

Järgnev tabel annab teile ülevaate AS Cleanaway poolt pakutava teenuse hinnast. Enamkasutatavate konteinerite tühjendushinnad on 5 - 25 % odavamad, rendihinnad 5 - 15 % odavamad võrreldes konkurendi pakkumisega. Samuti jäävad nad tunduvalt madalamaks meie volikogu poolt

kinnitatud piirmäärade (tabel 1).

Mis edasi?

1. Kõigepealt tuleb võtta teadmiseks, et me KÕIK oleme korraldatud olmejäätmeveoga liitunud alates sellest hetkest, kui hakkab kehtima Saarde valla korraldatud jäätmeveo jäätmeluba, mis väljastatakse ainuõiguse saanud jäätmevedajale, seega AS Cleanawayle. Aluse selleks

Üsna varsti sinna oma jäätmeid enam viia ei saa – Saarde suletav prügilä.

annavad Jäätmeseadus ja meie valla vastavad määrused (Väljavõte Saarde Vallavolikogu 31. 05. 2006 määrusest nr 23: punkt 3.2. Saarde vallas loetakse korraldatud olmejäätmeveoga liitunuks kõik Saarde valla haldusterritooriumil hoonestatud või hoonestatavat maaüksust omavad või siin elavad või tegutsevad olmejäätmete valdajad). Kõikidel eelnimetatud maaüksustel peab olema mahuti segaolmejäätmete kogumiseks. Mahuti suurus oleneb elanike arvust ja konkreetsest vajadusest. Minimaalne konteinerimaht hoonestatud maaüksusel on 80 liitrit. On loomulik, et suuremas majas on kõigi korterite peale üks ühine parajalt suur konteiner. Konteinerid peab tühjendama üldjuhul 1 kord kuus, võib muidugi ka sagedamini. Kõik jäätmevaldajad sõlmivad vastava lepingu jäätmevedajaga. Leping sõlmimata jätmise ei tühista korraldatud jäätmeveoga liitu-

nuks lugemist. Ajutist vabastust või harvemat vedu tuleb eraldi taotleda, tuues valda vastava hästi põhjendatud avalduse. Linnas ei võimaldata harvemat vedu kui kord kuus.

2. Kas osta või rentida konteiner? Rääkige majalaanikega läbi ja otsustage, kas ostate konteineri poest või veoettevõtelt või rendite teemalt. Konteiner peab vastama jäätmeeskirja nõuetele ja seda peab sama tühjendada

da, siis on aastas 25 tühjenduskorda ja kokku peaks ta 46 kuu jooksul vastu pidama 4 talve ning 100 tühjendust. Purunemise tõenäosus on üsna suur. Kui olete konteineri omanik, peate ise uue ostma. Rendikonteiner asendatakse teatud juhtudel ettevõtte poolt.

3. Otsustage konteineri suurus ja veosagedus. Lähtuge sellest, et 1 kord kuus ehk 4 nädala tagant on tavaline veosagedus. Ühel perel on normaalne valida 0,14 või 0,24 m³ konteiner veosagedusega 1 kord kuus. Suurem korterimaja saab juba valida, kas võtta väiksem konteiner sagedama veoga või suurem konteiner harvema veoga. Meie 8 korteriga maja on seni rentinud Saarde Kommunaali 0,75 m³ konteinerit ja tühjendanud seda keskmiselt 2 korda kuus. See teeb meie majale kulu 248,50 kr kuus. Kui rentida Cleanaway 0,6 m³ konteiner veoga 2 nädala tagant, tuleb ku-

luks 235 kr kuus, kui aga 1,5 m³ konteiner veoga 4 nädala tagant, siis 238,50 kr kuus. Uus kulu on isegi väiksem kui senine. Otsustamisel peab ka mõtlema, kumba on võimalik paigutada krundile nõuetekohaselt. Suurele konteinerile peab jäätmeveok saama kõrvale sõita ja talvel peab olema lumi lükatud. Täna ääres on ta näotu ja pole kaitstud võõra rämpsuse eest, õuel aga ei mahu suur auto manööverdama. Väike konteiner võib asuda õuel, sest seda saab veevõtte auto juurde ja veopäevaks täna äärde viia. Seda on mugavam käsitseda, lihtsam pesta. Võib kokku leppida ka nii, et talvel on vedu 1 kord kuus, suvel 2 korda kuus.

4. Kas mitme maja peale võib ühise konteineri võtta? Jah, mitme naaberkiinnistu peale võib kasutada ühist konteinerit, kui arve tasumisel ei teki tõrkeid. Lepingus peavad olema fikseeritud kõik ühist kogumismahutit kasutavad

Tabel 1.

Teenuse liik / jäätmemahuti suurus	Saarde Vallavolikogu 30.juuni 2006 määrus nr 25 teenustasu piirmäär koos käibemaksuga	AS Cleanaway poolt pakutav piirhind koos käibemaksuga
	EEK	EEK
Segaolmejäätmete veo teenustasu		
40-100 l (10 kg) prügikott	35,00	23,60
0,08 m ³ mahuti	40,00	29,30
Kuni 0,14 m ³ mahuti	60,00	53,60
Kuni 0,24 m ³ mahuti	70,00	64,50
Kuni 0,37 m ³ mahuti	87,00	70,80
0,60 m ³ mahuti	100,00	88,00
0,66 m ³ mahuti	104,00	88,00
0,80 m ³ mahuti	120,00	108,90
1,5 m ³ mahuti	200,00	138,20
2,5 m ³ mahuti	284,00	241,20
4,5 m ³ mahuti	485,00	374,25
Konteinerite rendihinnad		
0,08 m ³ mahuti		11,80
Kuni 0,14 m ³ mahuti		25,00
Kuni 0,24 m ³ mahuti		30,10
Kuni 0,37 m ³ mahuti		40,00
0,60 m ³ mahuti		59,00
0,66 m ³ mahuti		59,00
0,80 m ³ mahuti		64,90
1,5 m ³ mahuti		100,30
2,5 m ³ mahuti		165,00
4,5 m ³ mahuti		200,00
Konteinerite müügihinnad		
0,08 m ³ mahuti		770,00
Kuni 0,14 m ³ mahuti		770,00
Kuni 0,24 m ³ mahuti		890,00
Kuni 0,37 m ³ mahuti		1250,00
0,60 m ³ mahuti		2730,00
0,66 m ³ mahuti		2730,00
0,80 m ³ mahuti		2770,00
1,5 m ³ mahuti		5900,00
2,5 m ³ mahuti		7596,00
4,5 m ³ mahuti		9145,00
Konteinerite toomine/viimine/vahetus		118,00

majapidamised.

5. Mis saab senisest lepingust ja konteineritest? Senised vedajad Saarde Kommunaal ja Ragn-Sells lõpetavad lepingud, teatades sellest ka ette, alates kuupäevast, kui hakkab kehtima Cleanaway ainuõigus o l m e j ä ä t m e v e o l e . Kommunaal viib oma konteinerid ära. Ragn-Sells lepib võib-olla uue vedajaga kokku nii, et ostavad-müüvad omavahel ja konteiner jääb endiselt teie kasutusse. Või pakub võimaluse teil konteiner ära osta. Või viib ära.

6. Kuidas lepingut saab teha? Oodake, kuni veoettevõtte teile lepingu koju saadab või korraldab lepingute sõlmimise vallamajas ja külakeskustes, kuhu tuleb kohale vedaja esindaja. Sellest teatame. Teiega lepingute sõlmimine algab pärast seda, kui on sõlmitud valla ja vedaja vaheline leping. Praegu käivad läbirääkimised.

7. Kuidas saab taotleda ajutist vabastust või erinevaid tingimusi? Vallamajast, külakeskustest ja valla koduleheküljelt saab "Korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemise taotluse vormi". Põhjendus peab olema küllaldane. Teede olukorda teatakse ka

vallamajas. Harvema kui 1 kord kuus toimuva veo taotlemiseks esitage vallamajja hästi põhjendatud vabas vormis avaldus. Vabastus vormistatakse Vallavalitsuse korraldusega.

8. Kas oma prügimäele ei või enam prahti viia? Alates 1. jaanuarist on Saarde prügilä jäätmete vastuvõtuks suletud. Kuni selle ajani - kasutage aktiivselt viimast võimalust kogunenud jäätmetest vabanemiseks. Pärast seda kuupäeva tohib viia vaid lehti ja oksa, mida saab katmiseks kasutada.

9. Kas korraldatud jäätmevedu puudutab ka muid jäätmeliike? Üldiselt mitte. Pakendijäätmeid ja ohtlikke jäätmeid veavad edasi need ettevõtted, kes tegid seda senini.

10. Lisatud tabelist leiate võrdlemiseks vajalikke numbreid. Kõigi teemakohaste eeskirjade ja nõuete ning avaliku konkursi materjalidega saab tutvuda vallamajas ja valla koduleheküljel.

Küsimustega pöörduge tel 4490138, kui oskan, siis vastan.

Eesi KOLLA
Keskkonnaspetsialist

Kulu kliendile korraldatud olmejäätmeveo rakendumisel									
Jäätmemahuti suurus	Cleanaway pakutav hind koos käibemaksuga - üks vedu	Vedu 1xkuus	Rent kuus	Kulu kuus (1 vedu +rent)	Vedu 2x kuus	Kulu kuus (2 vedu +rent)	Konteineri müügi hind	Müügi hind/kuu rent =mitme kuuga maksab kinni	Mitme aastaga maksab kinni konteineri
40-100 l (10 kg) prügikott	23,60	23,60		23,60	47,20	47,20			
0,08 m ³ mahuti	29,30	29,30	11,80	41,10	58,60	70,40	770,00	65	5,4
Kuni 0,14 m ³ mahuti	53,60	53,60	25,00	78,60	107,20	132,20	770,00	31	2,6
Kuni 0,24 m ³ mahuti	64,50	64,50	30,10	94,60	129,00	159,10	890,00	30	2,5
Kuni 0,37 m ³ mahuti	70,80	70,80	40,00	110,80	141,60	181,60	1250,00	31	2,6
0,60 m ³ mahuti	88,00	88,00	59,00	147,00	176,00	235,00	2730,00	46	3,9
0,66 m ³ mahuti	88,00	88,00	59,00	147,00	176,00	235,00	2730,00	46	3,9
0,80 m ³ mahuti	108,90	108,90	64,90	173,80	217,80	282,70	2770,00	43	3,6
1,5 m ³ mahuti	138,20	138,20	100,30	238,50	276,40	376,70	5900,00	59	4,9
2,5 m ³ mahuti	241,20	241,20	165,00	406,20	482,40	647,40	7596,00	46	3,8
4,5 m ³ mahuti	374,25	374,25	200,00	574,25	748,50	948,50	9145,00	46	3,8

Suuremad poed peavad pakendeid tagasi võtma

16. novembril kiitis Vabariigi Valitsus heaks pakendiseaduse ja pakendiaktiisi seaduse muutmise seaduse eelnõu, mis korrastab senist pakendite tagastamise süsteemi ja täpsustab ettevõtjatele pakendite kogumise nõudeid.

Seaduse muudatus on tingitud vajaduse võtta üle pakendi ja pakendijäätmete täiendavad direktiivid ning täpsustada senist seaduse rakendamist.

“Seaduse muudatus mõjutab peamiselt pakendiettevõtjaid ehk neid, kes toovad turule pakendatud kaupa,” ütles Keskkonnaministeeriumi jäätmeosakonna nõunik Helle Haljak.

Ettevõtjad, kes lasevad Eesti turule pakendatud kaupa, peavad hakkama oluliselt suurendama pakendijäätmete kogumist ja taaskasutamist. 2012. aastal peab pakendijäät-

meid taaskasutama praeguse 50% asemel vähemalt 60% ulatuses. Uute toodete valmistamiseks tuleb aga taaskasutada praeguse 25% asemel 55-80% aastas turule lastavate kaupade pakendimassist.

“Täpsustuvad ka pakendiettevõtjatele pakendi ja pakendijäätmete tagasivõtmise kohustused,” ütles Haljak. “Üle 200 ruutmeetri pinnaga müügikoht (nt kauplus) peab võtma tagatisrahaga pakendeid vastu kogu lahtioleku aja. Väiksem müügikoht võib kohaliku omavalitsuse loal anda selle kohustuse kellelegi teisele.”

Väikeettevõtjad, kellelt jõuab turule alla 100 kg plastikist pakendeid või alla 200 kg muid pakendeid, vabastatakse pakendi- ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise ning pakendiregistrile andmete esitamise kohustus-

test.

Pakendiseaduse muudatus täpsustab ka pakendi mõistet. “Seaduse muudatuse järgi kuuluvad pakendite hulka ka kiirtootlustuskohtades kasutatavad ühekorra taldrigid ja joogitopsid ning poes kauba kaasapakendamiseks müüdivad kile- või paberkotid,” täpsustas Haljak.

Pakendiettevõtjad, kes ei ole oma kohustusi üle andnud taaskasutusorganisatsioonile ja lasevad turule kaupu pakendi kogumassiga üle 5 tonni aastas, peavad Keskkonnaministeeriumile esitama kava selle kohta, kuidas nad täidavad pakendiseadusest tulenevaid kohustusi.

Seaduse muudatus sätestab ka põhitõed, mis tuleb määratleda pakendijäätmete taaskasutusorganisatsioonide akrediteerimisel.

SS

Vallavalitsust külastasid Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse esindajad

7. novembril külastasid Saarde vallavalitsust sihtasutuse Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse esindajad. Eesmärgiks tutvustada sihtasutuse ettevõtmisi ja erinevatest fondidest rahade taotlemise võimalusi ning selleks vajalikke tingimusi.

Muu hulgas tuli juttu planeeritavatest maakondlikest ühisprojektidest, mis puudutavad tänavavalgustust ja uute bussipaviljonide rajamist. Samuti anti informatsiooni kesk-

konnaalastest projektidest, nende arengust Pärnumaal. Ka kodanikeühenduste vajalikkusest ja nende suhetest omavalitsustega.

Saarde abivallavanem Andres Kukk rääkis kolme omavalitsuse ühinemisega kaasnenud plussidest ja miinustest. Valla projektidega tegelev nõunik Indrek Talts andis põgusa ülevaate planeeritavatest ettevõtmistest ja seni tehtust. Prioriteet number üks on meie valla jaoks endiselt

vee- ja kanalisatsioonisüsteemide arendamine.

Kohtumise tulemusena jõuti kokkuleppele, et vallas korraldatakse infopäev kodanike-ühendustest ja kõigest nendega seotust. Samuti pandi plaanid paika haridusasutuse töötajate projektikoolituse suhtes.

Loodetavasti oli kohtumisest kasu mõlemale poolele.

SS

Koduloolased Saardes

Pärnumaa Koduloolaste Seltsing on ühendus asjaarmastajatest kodulooürijatest. Seltsingu tegevus piirdus varem meie enda Pärnumaaga. Eelmisel aastal sai selgeks, et meie Lõuna-Pärnumaa minevik on tihedalt seotud Läti- maaga. Saarde ümbrus on olnud Lõuna-Pärnumaa süda. Liivlaste, eestlaste, lätlaste kokkupuutekohaks oli Asti järv. Sellest sündiski idee - piireületav kodulooürijate koostöö.

Esimene kodulooürijate ühine konverents toimus eelmisel aastal Heinastes.

Käesoleva aasta 14. oktoobril toimus see siin, Kilingi-Nõmmes. Igati tuleb tänada toetuse eest Saarde Vallavalitsust, kes oli sponsoriks, et oleks võimalik kutsuda esinema väga kõrgetasemelisi lektoreid. Külalisteks olid meil Tampere Ülikooli filo-

loogiaprofessor Lembit Vaba, usuteaduste professor Tartu Teoloogia Akadeemia rektor Eenok Haamer, Pale muuseumi juhataja Razma Nori?a, LK Pärnu-Viljandi regiooni kaitseala planeerimise spetsialist Murel Merivee, Eesti Rahva Muuseumi teadussekretär Toivo Sikka, dotsent Tiit Merinäkk ja allakirjutanu.

Konverentsi läbivaks teemaks oli: „Kes meie oleme siin?”

Konverents algas kell 8.45 Laiksaarest ekskursiooniga kodukohas. Tutvuti Laiksaare minevikuga. Seal möödus Vene väejuhi Barclay de Tolly lapsepõlv, tema vanemad on maetud Saardesse. Külastati Urissaare ainulaadset puukirikut, Nigula looduskaitseala keskust ja uudistati eesti maakarja pärandi säilitamist seal. Vaatasime võimalikku muinasaja asula- kohta

Tõrsepal, Jäärja mõisa ja Saarde Kirikut. Teel räägiti meie ajaloo, kultuuri- ja looduspärandist. Möödub ju 800 aastat sellest, kui siia kanti saatis Riia piiskop Albert de Bekeshoevede preester Aleksandri rahvast

ristima, kirikuid ehitama ja kihelkonna piire maha märkima.

Konverents jätkus Kilingi-Nõmme Klubis. Huvi konverentsi vastu oli ootamatult elav, sest saali tuli tuua lisatoole. Üllatasid Kihnu Põhikooli rahvariies noored oma kohalolekuga. Osavõtjaid oli nii Tallinnast, Pärnust, Uulust, Häädemeestelt, Heinastest, Palest, Burtniekist kui oma kodurahvas. Lätlased tõid külakostiks kaasa kõrgelt autasustatud läti leiba, kanepivõiet ja mett.

Konverents vääriskokkusaamist. Teemakäsitlus näitas,

Ilmast ja põllust

Kevadel ei saa vedama, sügisel pidama.

Aastaaegade pendeldamisel looduses peab küll vinge põhjus olema. Kas tõukab seda tagant päikese aktiivsuse tõus, maa magnetpooluse triivimine või inimkond oma hullustega, jääb vist tulevikuski oletuste tasemele.

Tänavune kevad hilines jälle tulekuga. Aprilli keskpaiku oli taimekasvu mahajäämus ligi kaks nädalat. Kuu lõpul ülemvõimu oma kätte haaranud kõrgrõhuala lõi taeva pilvedest lagedaks ja päikeselõõsas arenes loodusa lausa ennaktempo. Puudu jäi kosutavast vihasagarast. Ülikuiv maapind võttis kergesti tuld ja nii mõnigi inimlik tähelepanematus põhjustas ettearvamatult suure õnnetuse. Kus tuld, seal suitsu. Nii siis naabervelled Soomest teatasidki, et Helsingi linnaõhus on jälgi Eesti kulupõlengutest. Meile lohutuseks - sumu päritolumaadeks nimetati ka Lätit, Leedut ja Valgevenet. Maikuu viljakülvid said tehtud veel niiskesse mulda. Juuni jahedus andis aega võrsumiseks ja kõrsumiseks. Seega mõnes vihmagas õnnistatud Eestimaa paigas viljasaagi üle ei nuriseta. Saarde kandis tuli jaanipäevast poole augustini vähegi arvestatavas koguses vihma vaid kolmel päeval. Eesti oludes oli juuli aga üks sajusemaid, 1990. a sadas koguni 197 (kuu keskmine 84) mm. Tänavune 9 mm on viimase neljakümne aasta üks vähemaid.

Nädalate kaupa Euroopa kohal laiutav kõrgrõhuala takistas merelt niiskete õhuvoolude liikumist mandrile. Palavad, kuivad ilmad soodustasid suurte maastikupõlengute teket nii meil kui mujal riikides. Laadoga-äärsete metsatulekahjude suits kandus ida-kirde tuultega mõnel päeval isegi Edela-Eestisse. Metsapõleng pole ainult loodusõnnetus, vaid suur majanduskahju. Eelarvesse jäävad laekumata tulud hävinenud puidu ja samuti aastaid korjamata metsamarjade pealt. Nii maksab ühe päeva hooletus veel aastaid muretsemist.

Viljakoristamise ja rukkikülvi ajal tuli rahvatarkust imetleda. Vanad põllupidajad ütlesid, et enne suve lõppu pole taevast vihma, pärast tuleb isegi. Augusti lõpul ja septembri algul tuli vihmavaba tundi passida. Rukkikülvi hiline mine tulli sedakorda kasuks - nii pikka ja sooja sügist ei osatud oodatagi. Hilisemad külvid jäid ülekasvamise ohust välja. Kui tavaliselt septembris ilm päev-päevalt jaheneb, siis tänavu tuli soojakraade hoopis juurde. Vaid kuu keskel üllatas aiapidajaid äkiline öökülm, mis ka ainukeseks jäi. Külma piir jäi Soome lahe taha pidama. Rootsist, Soomes ja Laadoga ümbruses sadas lund ja lõrtsi, miinuskraadid püsisid septembri lõpunädalalgi. Mihklipäeva märkide järgi võis arvata pikka, sooja sügist. Nii kujuneski - sügis-suvi (temperatuure silmas pidades) lõpetas kuu aega hiljem tavalisest - 9. oktoobril. Sügistormide algus nihkus oktoobrisse. Kuu keskel võis põldudel, heinamaadel näha sookurgede ja hanede parvesid toiduotsingutel. Ühel hetkel olid nad lahkunud - kured läinud, kurjad ilmad, haned läinud, hallad taga - kõik ühekorraga. Ja oktoobri lõpunädalal nähti ülelennul (Kagu-Eestist) suuri luigeparvi - 1. novembri hilisõhtuks oli lumi maas. Esimene talv tavaliselt pikalt ei kesta, kuigi nädalaga külmetas päris tõsiselt. Suurtormist ja meretõusust pääsesime ehmatusega, õnneks jäime Põhja-Saksa, Poola, Rootsi, Soome marutuulte vahealale. Rohkem sakutada said Põhja- ja Kesk-Eesti maakonnad. Sajuhulga poolest oktoobris oli üle-eestiliselt esikohal Tihemetsa ümbrus - 160 mm (kaks kuunormi), suuremaid üleujutusi pika põuase suve tõttu ei tekkinud. Kaevude veetase polevat praegugi veel palju juurde kerkinud. Venemaal aga laieneb üha järgnevalt kõrgrõhuala, mille põhjapoolses osas on pikemat aega -20 ringis külma (hiljuti isegi -30). Idatuultega pole sealtpoolt midagi head loota! Hoidke ikka ilmataedetel silm peal, parem kartata kui pärast kahetseda!

1. novembri hilisõhtuks oli lumi maas.

Foto: Toomas Randmaa

Järgneb.
Svea RANDMAA

kui lähedased meie oleme, kui vähe teame üksteisest ja endastki. Kas või seda, et meie saime ise alles 1840. aastal teada, et meie oleme Eestist. Sõna `Eesti` võeti kasutusele just siis. Või et meie muinasajalugu on nii tihedalt seotud olnud. Meie keel ja kohanimed siinpool Daugava jõge on tuletatud eesti, liivi ja läti keele koosmõjudel. See ainevaldkond vajab veel tõsiselt uurimist ja kirjapanekut. Konverentsil tõstatati küsimus, millal valmib monograafia Saardest? Meil on palju asja huviliste poolt kogutud uurimismaterjale, need kõik vajaks koondamist ühte raamatusse. Meie rikas looduspä-

randki oma ürgsusega, mõtlen siin Nigula ja Sookuninga kaitsealasid, vajab sidumist kultuuripärandiga.

Kultuuripärand vajaks tõsiselt korrastamist. Siiani on riiklikult sellega vähe tegeldud. Meil on ligi 38 matusekohta, oma kantsid Sookuningal ja Tõrval (Toome linn). On oma hiied ja ohvrikivid, lahingu- kohad, esimesed koolid ja palju muud. Tekkis idee mitmepäevastest matkaradadest, mis oleks seotud nii loodus- kui ka kultuuripärandiga.

Aeg on kirja panna kodulooline raamat Saardest. Aktiivseid koduloolasi, kes omavad erinevaid uurimusi ja

ülestähendusi, võiks mainida järgmisi: Aino Lepp, Karl Kurro, Olev Paukson, Enri Pahapill, Riho Holter, allakirjutanu, lisaks autoreid koolide almanahhidest. Pärandina on endistest aegadest olemas ligi 60 üleskirjutist Saardest. Koondatuna oleks see hindamatu varamu järgnevatele põlvetele. See ongi koduloolaste kooskäämise eesmärk: uurida, mõista, kirja panna ja pärandada. Viimane konverents oli kantud samast ideest.

Konverentsi toimimise eest tuleb tänada veel Sulev Kasvandikku Häädemeestelt, Mart Liirat Võistest ja Arvet Ollinot Saardest.

Peep KALJUSTE

Kooliuudised

Kilingi-Nõmme Gümnaasium võõrustas maakonna koolide õpilasesindusi

Koolivaheajal, 2.-3. novembril toimus Kilingi-Nõmme Pärnu maakonna õpilasesinduste laagri korraldus. Laagrit korraldasid Kilingi-Nõmme Gümnaasium ja Paikuse Põhikool.

Laagri läbivaks teemaks oli õpilasesindus. Eesmärgiks õpetada noori, kuidas peaks koolis toimima ja tegutsema, et aidata oma eakaaslast. Ühiselt õppides saavad noored jagada oma ideid ja seniseid kogemusi esinduse töös.

Eesti Õpilasesinduste Liidust olid kohal õpilased, kes koolitasid osalejaid teemadel: "Mis on õpilasesindus?", "Mida mina kui klassi esindaja õpilasesinduses teha saan?", "Mida õpilasesindus

sed üle Eesti teevad?", "ISIC kaardi tegemise eelised", "Eesti Õpilasesinduste Liit". Koolituses oli kasutatud loenguvormi, kuid õppetöö raames toimusid ka meeskonnatööd õpetavad mängud. Õpilased said juurde julgust oma arvamuse väljütlemiseks ning enesekindlust oma mõtete teostamiseks.

Õpilasesindusi oli koos 17 koolist. Esindatud olid Are Põhikool, Audru Keskkool, Taali Põhikool, Tori Põhikool, Tõstamaa Keskkool, Häädemeeste Keskkool, Jõõpre Põhikool, Kihnu Põhikool, Kilingi-Nõmme Gümnaasium, Pärnjõe Põhikool, Pärnu-Jaagupi Gümnaasium, Tihemetsa Põhikool, Väandra Gümnaa-

sium, Surju Põhikool, Paikuse Põhikool, Sindi Gümnaasium ja Tootsi Põhikool.

Juhendajatele toimus paralleelselt õpilastega koolitus, mille viis läbi Viljandi Nukuteatrist Vilma Ilves. Juhendajad jagasid oma kogemusi tööalal, tutvuti teiste koolide koolikroonikatega ning saadi teadmisi õpilasesinduste teemal EÕL esindajatel.

Neljapäeva õhtul toimus õpilastel maastikumäng. Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi õpilased valmistasid maastikumängu ette ning viisid läbi. Selle kaudu tutvusid maakonnast kokku sõitnud õpilased Kilingi-Nõmme peamiste huvivärsustega.

Laagri lõpetas laagri lehe väljaandmine, tänukirjade-aahindade jagamine ning tänu avaldamine koolitajatele.

Pärnumaa õpilasesinduste laagrit toetasid Pärnu Omavalitsuste Liit, Stora Enso, Avita kirjastus, Leaf Baltics AS, SEB Eesti Ühispank, AS EMT, Mai Kino, Riigimetsa Majandamise Keskus, Digi Step OÜ, Framebalt OÜ, Arthemise Kontoritarbed, Eesti 4H.

Laine ÜLEMAANTE
Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi
huvijuht

Õpilased, kes esindavad teisi õpilasi.

Isadepäevale pühendatud Perekontsert

15. novembril korraldasime Muusikakooli õpilastega kontserdi Restos.

Kontsert sai küll pika ja lohiseva nime, kuid andis edasi meie-poolse sihtgrupi, kellele kontsert oli pühendatud. Perekontsert - seega ootasime just lähimaid pereliikmeid kuulama ja vaatama, mida me Muusikakoolis oleme sellel aastal kahe kuu jooksul toimetanud. Kuna publik koosnes lastele kõige lähimast inimestest, siis otsustasime, et pilli mängivad ka meie kõige nooremad, kes on õppinud

meie koolis ainult paar kuud.

Muusikakooli saal on meil paraku tilluke ja ei mahutaks nii palju rahvast, aga selgus, et ka Resto on paraku meie koolipere jaoks liiga ahtake. Ja nii olidki lapsevanemad kiilunud meie laste vahele laudade taga või seisid sootuks seina ääres püsti. Kuid nad kuulasid vapralt seda pikka kontserti, kuna kõik tahtsid ju esineda. Isad me suutsime saalis paraku oma näppudel kokku lugeda, kuid üks me mõista nende töid ja tegemisi, mille kõrvalt kipub aega

napiks jääma lasteürituste tarvis.

Kui akordioniorkestrisse, puhkpilli ansamblesse ja lauluansamblesse saab lapsi rohkem korraga kokku mängimale laulma panna, siis klaveri taga peab ikka igauks ise ja üksi hakkama saama. Seetõttu oli meil nagu ikka kõige enam klaverinumbrid, kuid vaheldust pakkusid ka klarnet, saksofon, akordion, kitarr ja laul. Edaspidi tulevad meie kontserdid aasta jooksul tunduvalt lühemad, kuni emadepäeva paiku kevadel pakume klubis jälle peredele ülevaadet kogu meie aasta tulemustest.

Meie lapsi võib lähiajal näha nii lasteaias kui ka jõulumaal oma eakaaslastele ja noorematele pillidel esinemas. Ja suuremad ja vanemad huvilised on kutsunud Saarde kirikusse Advendikontsertile 16. detsembril kell 16.00. Kohtumiseni!

Küllil KELU

Koos musitseerimise rõõm...

Tali külastas Tootsit

Tookordsetel oktoobripäevadel ei olnud tegemist kirjanusteemalise kohtumisega, vaid käidi hoopis 4 H looduslaagris. Sissejuhatuses veel seegi huvitav kokkusattumus, et meie grupi kuraatoriks oli neiu Teele.

Looduslaagris osalesid 7 - 12 aastased lapsed Pärnumaa kuuest klubist.

Üheks huvipakkuvaks töötas tulla rongisõit ja rabaretk. Nii see ka oli. Rappa sõideti kitsarööpmelisel raudteel rongiga, mille kiirust vaid ca 10 km/h (ja ega sellel teel ka kiiremini sõita poleks tohtinudki). Rong koosnes kahest vagunist ja nende vahele haagitud veduripõkatsist.

See on ainuke kitsarööpmeline raudtee Eestis. Tee viib välja Lavassaareni, kust töötusesse freesturvast tuuakse.

Tutvuti rabaväljadega ja vaadati sealset tehnikat (muidugi eemalt). Kuulati legende ja tõsilugusid sajanditetagustest juhtumistest. Tööstuses oli võimalik vaadata, kuidas turbavagonette tühjendati. Nägime erineva sõelumise tulemusel saadavat turvast, mis erinevaks otstarbeks mõeldud. Tohututes virnades suured freesturbapakendid ootasid transportimist nii kodukui ka välismaale. Suured hakkpuidu kuhilad ootasid oma osa katelde kütmisel. Briketitranspordööri juurest said lapsed päris usinasti endile killukesi meeneteks kaasa võt-

ta. Õhtupoolik oli sisustatud vestlusega Tootsi aleviku pargis. Õhtul toimus loodusviktoriin. Meie klubi tuli neljandaks. Pärast viktoriini oli oodatud disko.

Teisel päeval toimus loodusteemaline joonistusvõistlus, mille kolm esikohata said Tali klubi lapsed: Romet Laasma, Karoline Jakobson ja Jane-Ly Jõgiste.

Pärast lõpetamist sätiti endid veel ühispildile ja seejärel võeti ette kodutee. Kõik olid rõõmsad ja oli, mida meenutada.

Eha KUUSK
Tali 4 H klubi juhendaja

Rongiga rappa.

Liiklusnädal Krõllis

Oktoober lõppes lasteaias liiklusteemaliselt projektiga "Laps turvaliselt nähtavaks!" Projekti eesmärgiks oli muuta meie linnalapsed tänavatel nähtavamaks: et nad oleksid kaitsitud turvavahenditega (kiivrite, põlve-, peo- ja küünarnukikaitsetega), varustatud helkuritega. Et nad oskaksid neid nõuda endale ja ka vanematele.

Lapsed nägid etendust kolmest jõnglasest, kes mänguhoos ülekäigurajal suisa lollusi tegid. Etendus lõppes noorsoopolitsei saabumise ja süüdlaste politsei jaoskonda viimisega. Saadi mõtlemisainet nii rüh-

mades kui ka kodus arutamiseks. Järgnevatel päevadel kohtuti jälle meie politseiniku Pillega, kes rõhutas, kui vajalik on end kaitsta õnnetuste vastu (kiivrid ja mitmesugused kaitsete), selgitas helkurri vajadust ja viis läbi katsed pimedas koridoris laste endi turvatud (kleebitud helkurribad) pabernukkudega. Uuriti, kuidas täpselt see helkur ikka nähtavaks teeb.

Neljapäeva hommikul tuli lasteaiaga Lövi Leo ja suuremad lapsed sooritasid edukalt liikluseksami, millest jäi mälestuseks ka Lövi Leo aukiri ja kleps tema pildiga. Õhtul aga said lapsevanemad kohtuda noorsoopolitseiga.

Projekti raames saime Maanteeameti ja Eesti Terviseedenduse Ühingu toetusega lasteaiaga 40 laste helkurvesti, 4 täiskasvanu vesti ning reguleerimis-saua. Nii et kui te tibukollast bandet tänaval näete - siis need oleme meie, Krõllid.

Täname Kilingi-Nõmme konstaablijaoskonda, eriti Pille Karotamme, kes aitasid meil projekti ellu viia! Täname ka lapsevanemaid, kes toimunu vastu huvi tundsid ja noorsoopolitseiga kohtuma tulid!

Ines SAVI

SAARDE LÄBI AJALOO PRISMA 87

1930. aasta.

11. juulil põles maha Voltveti Allikukivil asuv telliskivi- ja ahjupotitehas. Omanik Eduard Rissi kahju oli 9500 krooni, hoone oli kindlustatud 3000 krooni eest.

27. juulil õnnistati Kaitseliidu Saarde Malevkonna lipp. Pidulik toiming algas kell 12.30 turuplatsil.

Kava:

1. Lipu õnnistamine - EV luteri kiriku poolt õpetaja M. H. Torrim
2. Kõne
3. Kaitseliitlaste vandetöötuse andmine
4. Palve, õnnistab ap. õigeusu preester Tints
5. Kõne

Kaitseliidu Saarde Malevkonna 2. kompanii pealiku abiks sai Hendrik Printsman.

Pärnu Maavolikogu valimisel esindasid Kilingi-Nõmme 27 kandidaati. Valdade esindajad olid

Eesti Sotsialistliku Töölise Partei poolt: Kilingi-Nõmme - August Sänn, Kristjan Näripä; Patist - Karl Pumpnikkel, Aleksander Mihkelson, Jaan Ruusmann; Tallilt - Peeter Tomson, Juhan Kuusk, Eduard Näripä; Voltvetist - Johannes Aavikson, Aleksander Meitus; Laiksaarest - Joosep Reinfeld, Jaan Kuningas.

Asunikude, riigirentnike ja väikepõllupidajate koonduse poolt: Kilingi-Nõmme esindaja puudus, Laiksaarest - Jaan Siig, Voldemar Saabas, Otto Jürgens, Mart Kallas, Johan Hanson, Jaan Laos; Patist - Johannes Reilent, Peeter Link, Elmar Vabrit, Johannes Päärman; Jäärjast - Andres Lilienblatt, Karl Jakobson, Osvald Teearu, August Kangur; Voltvetist - Johan Maide, Jaan Pärnson, Jüri Jürison, Ernst Memme; Kilingist - Jüri Juurikas, Johan Lemme, Hendrik Treimann.

Põllumeeste kogu: Kilingi-Nõmme esindaja puudus, Jäärjast - Ernst Grents, Peeter Kuningas, Jaan Jakobson; Voltvetist - Hans Mitt, Juhan Looper, Jüri Utsar; Tallilt - Jaan Tallo, Johannes Bernhardt; Laiksaarest - Jaak Tomson, Jakob Joost, Jakob Talts, Mihkel Leibur, Jaan Kosenkranius, August Varik; Kilingist - Jaan Eskuson, Aleksander Laas, Kristjan Langholts, Peet Langholts, August Adams.

Tööerakonna asunikude-riigirentnike ja põllupidajate poolt: Kilingi-Nõmme Albert Oissar, Karl Mägi, Lembit Hansberg, Johann Rosenberg; Voltvetist - Hans Jako, Marie Pöder, Hans Sandberg, Jaan Koovit, Juhan Tamm, Eduard Gentalen; Laiksaarest - Tõnis Tamman, August Kuningas, Ado Esser, Jaan Rebane; Kilingist - Kristjan Kartau, Kaan Kask, Jüri Reier, Mart Luik; Jäärjast - Johann Schild.

Rahvaerakonna ja edumeelsete põllumeeste poolt: Kilingi-Nõmme - Jaan Laagus, Helmut Nirk, Jakob Lelle, Aleksander Vill, Hugo Kotkas, Hermann Peerandi, Villem Tamm, Karl Leilop, Johannes Lensment, Jaan Pilisner, Villem Lilienblatt, Hendrik Kask, Jüri Kutsar, Hans Kask, Peeter Nõmm, Jaan Soo, Karl Vill, Villem Endsing, Hans Tamm (Peetri poeg), Hendrik Mitt,

Peeter Nõmm (Hansu poeg); Kilingist - Nikolai Leismann, Villem Jakobson, Jaak Kosenkranius, Hermann Jakobson; Voltvetist - Hendrik Siitan, Märt Kuivas, August Toots, Paul Kool, Jaak Sõggel, Peeter Pabusk; Patist - Karl Pukk, Peeter Talts, Jaan Reilent, Andres Pops, Erich Võõrman, Mihkel Adamtõug; Laiksaarest - Peet Kurm, Jaan Kollamaa, Juhan Vaher, Gustav Link; Tallilt - Karl Tallo.

Kikeperas oli 103 talu ja popsikohta, hääleõiguslikke kodanikke oli 363.

3. augustil korraldas Kilingi Apostliku Õigeusu kirik Kilingi-Nõmme suveaia peo loterii-allegriiga.

Asutati Lodja piimaühing.

Pärnu Põllumeeste Selts andis 6.-8. septembri näitusel Pärnu oma suure hõbeauraha Voltveti Metsakoolile. Kool esines väljapanekuga "Näiteid korvpaju kasvatamisel".

14. septembril lõpetas Voltveti Metsakooli metsnike III lend 18 metsnikuga.

Kilingi-Nõmme septembrilaadal olla noori preiliseid kimbutanud üks Jaaksoni nimeline Viljandi mees, kes kippunud neid paitama, mispeale politseinik mehe arestikambrisse ära viinud.

Aastad 1929-1933 hõlmasid suure majandusliku kriisi ajajärku. Töölislalupoegade olukord muutus väga raskeks. Saabus aeg, kus toidu eest oli raske tööd leida. 1930. aastal maksti päevatöölisele kuni 3 krooni päevas, aastal 1931 aga langes töötasu 1-2 krooni vahele ja sellegi töö leidmine oli suur õnn.

Kaitseliidu Saarde Malevkonna lipu õnnistamise aktus alevi turuplatsil 24. augustil 1930.

Suure majanduskriisi aastad jätsid oma jälje ka Kilingi-Nõmme rahva ellu. Et töösoovijatele, kes olid kaotanud lootuse tööd leida ja peret toita, vastu tulla ja kasutades seda odavat tööjõudu, lasi alevivalitsus alevisse ja alevi ümber kaevata käsitsi pikad, kohati 2 meetrit sügavad magistraalkraavid kuivenduse jaoks. Kriisiaastatel vähenes alevi rahvaarv 137 inimese võrra.

Saarde Kodumajandus Täienduskool korraldas 17. novembrist 9. detsembrini 3-nädalased käsitöökursused ja 2.-9. detsembril nädalase toiduvalmistamise kursuse.

1930. aasta ilm oli: "1930 läks jälle sojaks ja tulli udu vihma Jaanuari kuu läks 29 mall Jaanuaril akas lume sadama tulli ühe tulli (tolli) paksuse lumme ja järgnes kõva külm 20 kraati olli külma ja kange tuul puhus olli kaks nädalid lume läks jälle maa mustaks ei tulnu lund ega vihma kange tuul puhus iga päev olli kuni Jüri päewani ühe sugune ilm nõrk tuul ja ei tulnud vihma ega lund peale iüri päewa olli alati külm ja kuiv Risti päewa lauba sadas vihma ja rahet üks päev läbi siis olli kuiv Jaani päewani peale Jaani tulli alati nattuge wett ollu kuskil vili kuiwat 1 augustil akab sadama tulli iga päev vihma alati olli kange torm ja ka pikkse müristamine ka rahe tegi pahandust mõnes kohas siis sadas vihma kuni pööripäewani ja tulli lund peale selle olli alati külm vihma sadu ja lund tulli ka wäha 1.septembrist akas külm ja torm ja lumi kuni Jõuluni see olli 1930 aastal."

Jääb pooleli.
Olev PAUKSON

Suitsuandur on kasulik!

Päästeamet on alustanud jõuliselt tuleohutuse ennetustööga ja seda just elanikkonna teavitamisel. Lihtsam on tuleõnnetuse ärahoidmine kui selle tagajärgedega hilisem võitlemine. Üheks päästvaks abivahendiks on suitsuandur, mida on juba paar aastat kestnud kampania käigus tasuta jagatud esimesse klassi minevatele lastele. Samuti on koolides käinud päästeametnikud, kes siis on teavitanud suitsuanduri kasulikkusest lapsevanemaid.

Järgnev teave suitsuanduri kohta on mõeldud kõigile. Tahaksin siiski öelda, et suitsuandur ei ole mingi imeriist, mis hoiab ära tulekahju, vaid tema **esmane ülesanne on siiski teavitada inimest, et midagi on korras ära ja on oht tema elule ning varale.** Tuleohutus tuleb meil kindlustada siiski endil! Eriti vajavad suitsuandurit maapiirkondades elavad inimesed, kellele esmased tuleohutusvahendid võivad osutada ainsaks võimaluseks oma lähedaste ja vara kaitsmiseks.

Enamasti kulub tuleohutuse pika vahemaa tõttu kohalejõudmiseks isegi mitukümmend minutit, maja on siis aga juba üleni leekides. Seega oleneb paljuski just tulekahju avastamisest, avastaja tegutsemiskiirusest ja oskusest.

Tulekahju saab tavaliselt alguse hoone siseruumides. Mõõbli ja muu sisustuse põlemisel tek-

kivad suitsugaasid põhjustavad tulekahjude korral rohkem surmajuhumeid kui leegid. Elamu põleng on põhimõtteliselt sama sugune, sõltumata sellest, kas see toimub korrusmajas, eramus, riadelaamus või suvilas.

Magav inimene on suitsugaaside vastu kaitsetu. Seetõttu on vajalik alarmeerida inimesi suitsu tekkimisel eluruumidesse. Varajase teate põlengust annab just suitsuandur. Selleks sobib lakke paigaldatud suitsuandur. Hiljemalt 1. juulil 2009. aastal peab elamu vähemalt ühes ruumis olema autonoomne suitsuandur. Suitsuanduri töötemperatuur on üldjuhul +5? kuni +40 ?C ja ruum ei tohi olla niiske. Elamu iga korrus tuleb varustada vähemalt ühe anduriga. Suitsuandur annab häiret, kui tule süttides tekkinud suits pääseb andurisse ja **kõrvulukustav sireen ajab ka kõige sügavamana unega magaja üles.**

Suitsuandur ei reageeri vingugaasile, selleks on vaja eraldi vinguanurid. Suitsuandur on kas patareid- või akutoitega. Autonoomset suitsuandurit soovitakse juhul, kui valvatava ruumi suurus on selline, et valvatava korruse jaoks vajatakse vaid üht suitsuandurit, näiteks väikesed korterid ja suvilad. **Kui on üks suitsuandur,** siis ühekorruuselises elamus tuleb suitsuandur paigaldada **muude ruumide ja magamistubade vahele, magamistu-**

bade uste lähedale. Mitmekorruselises elamus tuleks iga korruse trepikoja lakke paigaldada lisaandurid.

Soovitus lisaandurite paigaldamiseks

Suitsuandurite paigaldamisepõhimõtteks on, et need tuleb paigaldada magamistuppa ja väljapääsuteedele. Eriti vajalik on andur magamistubades, sest õnnetused juhtuvad tihti öösel. Väljapääsuteele paigaldatud suitsuandur reageerib ka teistes ruumides süttinud tulekahjudele. Mitmekorruselises elamus tuleks iga korruse trepikoja lakke paigaldada lisaandurid. Eluruumis, millest pääseb otse õue, piisab ühest suitsuandurist. Kui eluruumist saab välja ainult koridori kaudu, on soovitatav paigaldada andurid ka koridori. Suitsuandur tuleb paigaldada suitsuanduri paigaldusjuhendi järgi eluruumidesse nii, et kõik ja magavad inimesed, ärkavad tulekahju puhke-

des ja neil on võimalik ruumidest lahkuda.

Asukoht

Suitsuandur paigutatakse nii, et suitsul on takistusteta juurdepääs andurini, soovitatavalt ruumi keskele lakke, kohta, kus on normaalne häireteta õhuvahetus. Kui objekt on sundventilatsioon, siis tuleb vältida anduri paigutamist õhu sissevoolu juurde. Suurtes ruumides vajalik lisasuitsuandurite hulk sõltub ruumi pindalast, selle kujust ja süttimisohu põhjustavatest teguritest. Suitsuandurite poolt valvatav ala on kõige enam 60 m² katkematu ruumi ja ulatub horisontaalselt 6 meetrini andurist. 60 m² suurema ruumi korral vajatakse lisaandureid, mille kaugus on üksteisest 12 m. Mõnes paigaldusjuhendis on soovitatud asendada suitsuandur seinale. Parim paik on siiski lagi, sest põlemisel tekkinud soe suits tõuseb üles lakke. Tule suurenedes lisandub suitsu, mis laskub laest alla, moodustades nn suitsupadja. Kui suitsuandur paigaldatakse seinale, jõuab suits andurini alles siis, kui suitsupadi ulatub andurini, kuid selleks ajaks on tulekahju muutunud juba väga ohtlikuks.

Suitsuandur peaks asetsema vähemalt 50 cm kaugusel takistustest ja seintest.

Paigaldamine

Suitsuandur paigaldatakse seadmetega kaasaskäiva juhise järgi. Kasutada tuleb kinnituskru-

visid, mis on suitsuanduri pakendis. Kleplindi kasutamine ei ole soovitatav, kuna see ei kinnitu küllalt tugevasti ning aja möödudes võib liim nõrgeneda ja andur alla kukkuda. Pärast paigaldamist tuleb andurit testida.

Testimine

Suitsuandurit tuleb testida valmistaja juhiste järgi kord kuus ja pikemaajalise eemalviibimise järel. Suitsuanduri töökorras oleku kontrollimiseks piisab suitsuanduri testnupu vajutamisest. Vajutades testimisnupp umbes 5 sekundiks alla, mille peale andur peab andma häiresignaali. Kunstlikku suitsuallikat anduri kontrollimiseks kasutada ei tohi.

Kontroll ja hooldus

Kütteta suvila või laagri majutusruumide suitsuandureid tuleb kontrollida iga kord, kui ruumides ööbitakse.

Vaid nii võib kindel olla külmades ruumides olnud suitsuanduri töökorras olekus. Rikkis suitsuandur tuleb asendada uuega. **Suitsuandur teatab patareid tühjaks saamisest lühikeste helisignaalidega vähemalt nädal aega ette ja siis tuleb need uute vastu vahetada.** Suitsuanduri patareid tuleks vahetada vähemalt kord aastas. Võiks määrata patareid vahetamiseks igal aastal kindla kuupäeva. Patareid tohib andurist välja võtta ainult vahetamiseks. Kuigi suitsuandur teatab patareid tühjenemisest, on siiski vajalik anduri regulaarne kont-

rollimine, eriti siis, kui ollakse pikemat aega eemal. Suitsuandur kogub tolmu, mille tulemusel muutub ta tundlikumaks ja seetõttu kasvab valehäirete võimalus. Andurit puhastatakse kord aastas tolmuimejaga. Lisaks võib andurit puhastada väljastpoolt niiske lapiga. Pärast puhastust tuleb andurit testida.

Varsti saabub aeg, kus tuleohutusjärelvalve ametnikud kontrollivad suitsuanduri paigaldamist ja töökorras olekut tuleohutuse ülevaatuse käigus. **Suitsuandur maksab olenevalt modifikatsioonist 100-150 kr ja seda on võimalik osta Pärnus, Tallinna mnt 49a Pärnu Tuleohutuseühingust. Telefon 447 2557 või 517 9732.**

Suitsuandur lisab turvatunnet nii selle omanikule kui ka teda ümbritsevatele inimestele!

Olev PAUKSON

Kilingi-Nõmme Päästeametistuse pealik

Kallid lasterikkad pered!

Kui aknast välja vaadata, on ilm sant, päikest pole ja meeleolu ei hõiska sees. Töid ja kohustusi on rohkem, kui mõelda jõuaks, kuid vaatamata viperustele saab kõigea hakama - endalegi üllatuseks! See ongi looduse ime - me ei tea oma piire, mõõte ja võimeid. Vahel on tore avastada, et saavutatud tulemus on palju suurem, kui alustades arvata oli. Kahju ainult, et iga päev nii helde ei ole ja kingitusi ei pilli.

Kulla emad ja isad! Ma olen uhke teadmise üle, et vaatamata kõigele olete te ääretult tublid. Ühe ilmakodaniku sünd, kasvamine, õppimine ja arenemine on ime ja järjepideva töö tulemus. Suurtele peredele on sellist elukogemust antud tunda korrades ja hulgi rohkem. Lapselikkust, jonni, nuttu, pisaraid, tatiist nina, katkist näppu, kriimu põsel, villi varbal, kavalust silmis, lohke põskedes, elurõõmu pilgus ja avalat naeratust ei saa keegi teine rohkem kui teie, kallid lapsevanemad. Kindlasti on mängude ja müramise mõllus vahel mõistus otsas ja jõud raugenud, et taltsutada, keelitada, meelitada kogu energiatulva, mis lastest kiirgub. Hetketi tundub kontroll elu üle kaduvat, sest kuhu jääb oma pea ja ter-

ve mõistus, seda ei mäleta. Suure pere toimetuste juures unustad kuupäevad, ajad sassi öö ja päeva, isegi selle, millal omal sünnipäev. Siblimises ja sagimises jookseb aeg kiiremini käest kui uni silmist ja igav pole kunagi. Ühtepidi on selline elu kohutav koorem ja väsitav, kuid teisipidi mõeldes - mida paremat siis teha oleks, kui ei elaks elu, mille ise valinud ja põnevaks teinud. Arvan, et ükski pere ei ole nõus ära andma murdosagi oma elust, sest kõik on millekski vajalik olnud. Raskustega elu panebki mõtlema, kuidas toime tulla ja hakkama saada. Muidugi on pidev mure elu eest ja pärast kurnav, kuid igas tegemises on peidetud varandus. Kõik, mis leidmata ning avastamata jääb suure töö ja mure tagant, on täielikult oma rumalus ja oskamatus. Lihtsam on musta masendusse langeda, laisaks muutuda, teisi süüdistada ja ka kadestada, selle asemel, et endale oma rumalust tunnustada.

Kogu seda virvarri nimetatakse eluks. Elu perekonnas on luksus, elu lastega peres on kulda väärt. Suurte perede elu väärib briliante. Kuulake vahel, kui vanemad inimesed räägivad oma kodust, perest ja õdedest-

vendadest. Paljudel on olnud suured pered ja nad on õnnelikud selle üle. Nende mälestusi ja kogemusi ei võta neilt miski ning elutarkusest jagub kõigile.

See ei tähenda, et nüüd oleme kiidetud ja rahul. Ikka on midagi, mis vajaks parandamist ja paremini tegemist. Alati tasub veel üritada ja anda endast olenev, et tuba oleks soojem, puhtam, hing rahul, lapsed säraksid, saapad läigiks ja jääks aega natuke ennast hellitada - kasvõi sooja teega. Hea on õhtul hilja, kui lapsed magama pandud, pugeda mehe kaissu, anda musi põsele ja öelda, et küll on hea, et me olemas oleme. Kõikidele isadele soovin sellega head isadepäeva ja isadekuud!

Kõikidele peredele jääb vaid soovida tahet elada täna paremini kui eile, mõtetesse selgust ja julgust, olla lastega mängutoas ning tunda uhkusega rõõmu oma perest.

Peretuppa olete oodatud 6., 7., 8. detsembril kell 12.00-16.00 ja 11.-15. detsembril 14.00-18.00.

Peretoas on praegu kummikuid, saapaid, poolsaapaid lasteaiastele, jopesid, mütse, kingi, pluuse, kampsuneid koolilastele. Tulge vaatama!

Janne KORE

Tähelepanu koolieelikute vanemad!

Jõulu-aeg on varsti käes ja Saarde Vallavalitsus tahab ka sel aastal meeles pidada oma kõige väiksemaid vallakodanikke. Seepärast, kallid emmed-issid, kui teie pere pesamunad ei käi veel koolis ega

koolieelsetes asutustes, siis kiirustage vallavalitsusse avalduste toomiseks.

Seekord makstakse koolieelikute toetust ainult laekunud avalduste põhjal.

Avaldusele palume märkida lapse nimi, sünniaeg ja ühe lapsevanema nimi ning tema pangaarve number.

Avaldusi ootame hiljemalt 11. detsembrini.

Mae ANNAST

Kilingi-Nõmmel esmakordselt oma Jõulumaa!

08. detsember

Kell 13.00 on kogunemine Suveaeda, kust läheb edasi klubisse suur rongkäik, millest võtavad osa nii päkapikud, oravapoiss Pärka kui ka kõik osalised ja linnarahvas.

Kell 14.00 ootabki jõuluvana klubi ees, kus ta ütleb tervitussõnad ja avab ka jõulumaa.

Klubi ees on ennast sisse seadnud minilaat (võimalus osta ise valmistatud jõuluasju, sõita poniga, veevõetada õnneloteriid, valada õnne, juua kuuma teed; kui lund on, ehitada lumekindlusi, -kujukesi, teha lumesõda (võistluse korras). Lastele autasud.

Majas sees on vokiga memm, kes näitab ketramiskunsti ja looduslikult värvitud lõngu, seisab ka tühi kuusk, mis ootab lapsi ehtima. Selleks tarbeks on avatud eraldi ruum, kus päkapikkude käe all lapsed ise lõikavad, kleebivad ja joonistavad.

Jõulumemm vestab muinasjutte, mängib lastega ringmänge ja võtab vastu jõulusoovi kirjakesi.

Pildistamise võimalus koos päkapikkudega, Pärkaga jne...

Kell 16.00 algab minikontsert ja muusikakooli päkapikud õpetavad lapsi ise muusikat tegema.

Kell 17.00 algab film "Pingviinide marss", pääse 15 krooni.

Kell 18.00-19.00 laste disko.

09. detsember

Kell 12.00 avatakse Jõulumaa.

Klubis ja klubi ees toimub sama, mis eelmisel päevalgi.

Kell 13.00 kogub orav Pärka lapsed kokku ja minnakse Öunamäele igasugu võistlusi pidama. Loomulikult on lastele ka auhinnad.

Laat ja klubi jäävad avatuks ja ikka toimub kõik päkapikkude eestvedamisel.

Kell 15.00 ollakse klubis tagasi, kus taas orav Pärka õpetab lastele koduste vahenditega talveetendusi tegema ja mängima (mütsid, sallid-sokid, kindad).

Kell 17.00 on taas lastele jõuluteemaline film ja pärast filmi minidisko.

10. detsember

Kell 12.00 avatakse taas jõulumaa koos laada ja kõige muuga, mis eelmistel päevadelgi klubis toimus.

Kell 13.00 kogub orav Pärka jälle lapsed kokku ja minnakse Lavi järve äärde, kus toimuvad igasugused võistlused ja premeerimised.

Kell 15.00 ollakse klubis tagasi, kus peagi algab suur lõpetamine ja jõuluvana teeb jõulupäevade kokkuvõtteid ning kuulab ära kõik esineda soovijad.

Kell 17.00 film lastele ja pärast filmi lõpudisko.

SPORDIÜUDISED

Lauamängude võistlustel

21. oktoobril toimusid Saugas **EESTI NOORTE MV LAUAMÄNGUDE MITMEVÕISTLUSES** kolmes vanusegrupis. Eriti hästi läks tüdrukute kõige nooremal vanusegrupil, kus saadi Pärnumaale kolmikvõit.

Kuldmedali võitis Mary-Heleen Lillemäe, hõbemedali Pille-Riin Saarpere ja pronksmedali Mari-Liis Talts.

Poiste noorimas grupis sai tubli 4. koha Aare Kartau.

Poiste keskmises vanusegrupis (s.1991-1993) sai pronksmedali Silver Kivisel ja 5. koha Timo Tamm.

16-18 aastaste poiste seas sai meistritiitli Sten Kasela, halvema koeffitsiendi tõttu jäi 3. koht saamata Ariko Kielasel - 4. koht.

Võistkondlikult sai Saaremaa võistkonna järel ja Järvamaa võistkonna ees 2. koha Pärnumaa võistkond.

12. novembril toimus Kilingi-Nõmmes juba traditsiooniks muutunud **ISADEPÄEVA MALETURNIIR KAHELIKMELISTELE PEREVÕISTKONDADELE**. Osales 8 võistkonda. Mängiti 5 vooru.

Esikoha said Lev ja Alan Braschinsky Viljandist, teisele kohale tulid Sten ja Helina Kasela Kilingi-Nõmmest. 3.-4. kohta jäid jagama Janar Oks ja Mary-Heleen Lillemäe Tootsist ning Ain ja Silver Kivisel Kilingi-Nõmmest, kuid koefitsient eelistas esimest paari.

Peale maleturniiri toimus veel malesimultaan RSM Kaido Külaot-saga. Suurmeistri käepigistuse osaliseks sai 15 malehuvilist.

Malesuurmeister seekord kaotusekibedust ei pidanud tundma, aga kahes partiis lepiti viiki. Sellega said hakkama Sten Kasela Kilingi-Nõmmest ja Tõnu Heinmetts Paikusest.

Isadepäeva maleüritust toetasid Eesti Kultuurkapital, Saarde vald, OÜ Affero, OÜ Metsagrupp ja maleklubi Kuusiku.

18. novembril toimusid **EMSL „JÕUD” NOORTE MV MALES**. 14-16 a poiste seas sai Sten Kasela 3. koha ja 11-13 a poiste seas sai Timo Tamm 4. koha. Tubli 12. koha sai Väino Daum kuni 10 a poiste seas.

Eiki LEHEMETS

Spordiklubi „Vaablane”

ZZZZ-tere! Olen väike VAABLANE ja lendasin siia, et Saarde vald rahvast veidi ergutada ja mängima kutsuda.

Niisiis asus vastu sügist, 18. septembril k.a Saarde vallas tegutsema uus spordiklubi „Vaablane”. Asutajateks Arne Kartau, Eiki Lehemets, Enn Pruul ja Raul Tammiste. Eesmärgiks on populariseerida lauamänge ja koondada nendest huvitatud lapsi ja täiskasvanuid. Neile, kes armastavad käsi-jalgu liigutada, pakutakse võimalust tegeleda lauatenise ja koroonaga. Male ja kabelaudade taha on oodatud nuputajad. Tee me trenni, õpime hästi mängima, käime võistlustel ja korraldame neid ise. Või viidame lihtsalt mõnusalt ja sportlikult aega!

Kõiki huvilisi oodatakse Tihemetsa spordihoonesse lauamänge mängima kolmapäeviti kell 18.00-20.00 ja reedeti kell 17.00-20.00. Treeneriteks on Arne Kartau - lauatenis ja kabe ning Eiki Lehemets - koroon ja male. Et endal mõnusam oleks ja toapõrand sügisel poriseks ei läheks, võtke kaasa vahetusjalatsid.

Soovijad saavad astuda klubi liikmeks sümboolse tasu eest (sisseastumine 10.- krooni ja aastamaks ka 10.- kr).

Infot võib küsida telefonidel: Arne Kartau 518 7142 ja Eiki Lehemets 5566 3688.

„Vaablane” tänab toetuse eest Saarde Vallavalitsust ja esitab üleskutse kohalikele ettevõtjatele, et nad ei ütleks abist ära, kui nende poole pöördume.

Klubi täpsem tegevusplaan on alles koostamisel. Jälgige reklaami!

Raul TAMMISTE

Tali Noortetoas toimus esimene infopäev

17. novembril sai teoks Tali Noortetoa esimene infopäev. Külla oli kutsutud politsei.

Kuna külaliste slaidiprogramm ei olnud infopäevaks veel valmis saanud, räägiti seekord lastele nende õigustest ja kohustustest. Kuulamas oli 30 last vanuses 5-19 aastat.

Infotunni lõpus oli lastel võimalus küsimusi esitada - see osa jäi aga väga tagasihoidlikuks ja lepiti kokku, et edaspidi kirju-

tavad lapsed oma küsimused üles, need kogutakse kokku ning järgmisel korral saavad küsimused ka vastatud.

Kui slaidiprogramm valmis, lubati seda kindlasti ka meie lastele näidata.

Pärast infotundi algas pidu. Kooli diskor proovis kätt Seltsimaja uuel helitehnikal, kommentaar noortelt oli - VÄGEV!

Maarika KIVISELG

Oled hädas? Aitab 112

ÕNNITLEME!

novembrikuu juubilare

80. sünnipäeval

Vaike Sapas
Linda Saul

75. sünnipäeval

Vilma Eidast
Linda Kallo
Laine Pruul
Maimu Pärk
Alfred Raid

70. sünnipäeval

Ilmar Jaakson
Milvi Kade
Milvi Langeproon
Peet Mardu
Vilve Ohi
Maaja Vanimäe

65. sünnipäeval

Mati Kalde
Maimu Kiviselg
Mati Kuningas
Malle Kruusamägi
Helle Meola
Hendrik Vasar

60. sünnipäeval

Aino Eha
Helju Kaljula
Hilja Kirschbaum

KUHU MINNA MEIE VALLAS

01.12. kell 20⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS

Noorte tantsuõhtu.
Esinevad: Stand Before (Pärnu),
Craptastic (Pärnu), HPM, A,
Surm purjede all, Muff, Elevil.

02.12. KILINGI-NÕMME KLUBIS

Liisi Koiksoni kontsert.
Pilet 75 krooni.

07.-10.12. KILINGI-NÕMME KLUBI ÜMBRUS

Jõulumaa.

15.12. kell 16⁰⁰ KILINGI-NÕMME

MUUSIKAKOOLIS

Õpilaste jõulupidu.

16.12. kell 16⁰⁰ SAARDE KIRIKUS

Muusikakooli Advendikontsert.

17.12. kell 09⁰⁰ KILINGI-NÕMME SUVEAIAS

Jõululaat.
Korraldab MTÜ AIK Livonia.

19.12. kell 16⁰⁰ TALI SELTSIMAJAS

Tali lasteaia jõulupidu.

20.12. kell 11⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS

Vallakodanik 2006.

21.12. TALI SELTSIMAJAS

Tali põhikooli jõulupidu.

22.12. kell 19⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS

Klubi Eakas ja invaühingu
jõulupidu.

29.12. kell 20⁰⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS

Aastavahetuse pidu.

29.12. kell 20⁰⁰ TALI SELTSIMAJAS

Jõulupidu ansambliga PS Troika.
Jälgige reklaami!

01.01. kell 00³⁰ KILINGI-NÕMME KLUBIS

Uusaasta tantsuõ. Tantsuks ansambel Polero.

Reklaami ennast!

Väljaandja: Saarde Vallavalitsus
Tel.: 449 0135

Toimetaja: Ahti Seller
Tel.: 449 0134
E-mail: ahti@livonia.ee

Korrektuur: Ille Varner

Trükk: kaks & pool
Tel.: 443 3703
www.pajoprint.ee

Kuulutuste vastuvõtt:
Saarde Vallavalitsus
E-R kl. 8.00 – 16.30

Kindanäitus Allikukivi raamatukogus

Allikukivi raamatukogus
27. novembrist kuni 20. detsembrini
avatud **KINDANÄITUS**.

Saab näha kohalike
käsitöömeistrite erine-
vates tehnikates val-
mistatud kindaid.

Saarde Vallavalitsus võtab teenistusse

EHITUSSPETSIALISTI,

kelle peamiseks tööülesandeks on Saarde valla ehitus- ja planeeringute poliitika väljatöötamine ning selle elluviimine, valla ehitusprobleemide lahendamine.

Kandidaatidelt eeldame:

- ehitusalast töökogemust
- väga head arvuti kasutamise oskust
- koostöövalmidust
- otsustus- ja vastutusvõimet
- väga head suulist ja kirjalikku väljendusoskust
- pingetaluvust

Pakume:

paindlikku tööaega
enesetäiendamise võimalusi
töötasu kokkuleppel

Avaldus, elulookirjeldus saata aadressil:

Saarde Vallavalitsus
Nõmme 22
Kilingi-Nõmme 86304
või e-postiga aadressile info@saarde.ee

Info telefonil 5663 3840.

Saarde Vallavalitsus

Vallavalitsus otsib sügis-talviseks perioodiks valla teede äärest **võsa koristajaid**.

Info telefonidel 5349 4259 või 449 0130, abivallavanem Andres Kukk.

Saarde Vallavalitsus müüb

avalikul suulisel enampakkumisel
sõiduauto

VOLKSWAGEN POLO 75 CLASSIC
(1998, bensiin, läbisõit 273000 km)

Alghind 15000 EEK.

Enampakkumine toimub 14.12.2006

kell 10.00 Saarde Vallavalitsuses kab 2.

Tagatisraha 1500 EEK ja osavõtutasu 100 EEK peab olema eelnevalt tasunud Saarde Vallavalitsuse arveldusarvele nr 221011807958.

Autoga saab tutvuda 13.12.2006

aadressil Saarde Vallavalitsus, Nõmme 22, Kilingi-Nõmme.

Info telefonil 5664 8196.

Kestab suur fotovõistlus!

Veel kestab Saarde Sõnumite poolt välja kuulutatud fotovõistlus, mille eesmärgiks on:

1. Ergutada ja laiendada Saarde valla elanike osavõttu koduvalla elust ja tegemistest.
2. Jäädvustada valla inimesi ja nende tegevust, andes sellega oma panuse kohaliku olustiku ja kultuurielu kroonikasse.
3. Arendada fotohuviliste eneseteadvust ja fotode kunstilist taset.
4. Tutvustada aktiivsemaid fotovõistluses osalejaid ning nende loomingut.

Võistlusele oodatakse fotosid eelkõige Saarde valla elanikelt, määramata moodsus fotodena või digitaalselt andmekandjal (võimalikult parima kvaliteediga). Fotod tuleb varustada nimetusega ja autori andmetega. Fotosid ei tagastata ega honoreerita lehes ilmumise korral.

Konkurss lõppeb 31. detsembril 2006!

Saarde Vallavalitsuse poolt välja pandud **auhinnad** on järgmised: I koht 1000, II koht 750 ja III koht 500 krooni.

Vastavatasemelite tööde puudumise korral on Saarde Sõnumite toimetusel ja vallavalitsuse esindusel õigus auhinnafond ümber jagada.

maxit

maxit Group

maxit Estonia AS

maxit Estonia AS kuulub Euroopa juhtivasse ehitusmaterjalitoodete kontserni Heidelberg Cement Groupi tootmisettevõtteid koondavasse gruppi **maxit Group**. **maxit Estonia AS** (end. Optiroc AS) tegutseb 1994. aastast ning toodab eelkõige Baltimaade tarvis kergkruusa ja kergkruustooteid (Fibo plokk) ning ehituslikke kuivsegusid.

Ettevõtte on üks suuremaid ehitusmaterjalide tootjaid Eestis ning kuulub selle ala edukate ettevõtete tippu.

Seoses jätkuva arengu ning tootmismahu suurenemisega vajame Pärnumaal Häädemeeste vallas asuvasse tehasesse **Fibo ExClay**

Plokipressi operaatorit

Pakkeliini operaatorit

Silluste valmistajat

Ratastõstuki juhti

Kandidaadilt eeldame:

Kohusetundlikkust ja töötahet
Valmidust töötada vahetustes
Valmisolekut meeskonnatööks

Omalt poolt pakume:

Väljaõpet vajalike tööoskuste omandamiseks
Huvitavat tööd heas meeskonnas
Tööle väärilist palka

Kõigil huvilistel palume oma elulookirjeldus (CV) ja avaldus saata hiljemalt 17.novembriks 2006 a. aadressil maxit Estonia AS, tehas Fibo ExClay, 86001, Häädemeeste vald, Pärnu Maakond või faksile 44 50 050 või e-kiri aadressil: maret.salak@maxit.ee Lisateave mob.tel.50 90 261

Tavandibüroo „Memory”

Kõik matusega seonduvad tarvikud ja teenused.

Kilingi-Nõmme
Pärnu tn 37 (II korrus)
Avatud E-R 9.00-12.00

Telefon ööpäevaringselt 5557 1898

„Vanaturu Äri” ostab ja võtab müügile

hõbedast lauanõusid, hõbedast nugekähvleid-lusikaid, kuld- ja hõbemünste, vanu postkaarte ja fotosid (enne 1950.a.), vanu nõusid (Kuznetsow, Willeroy, Meissen, Arabia, Langebron, Melesk), ordeneid, medaleid, vanu koolimärke (KN keskkool, Tihemetsa Metsakool-Tehnikum, „Partsi” kool).

Oleme avatud
Turuplats 1
Telefon 449 2104

Lugupidamisega **OÜ VANATURU**

Saarde vald Internetis:

www.saarde.ee

Uudised, teated
ürituste kalender
volikogu materjalid
ja muu tarvilik teave